תורה אור • פרשת נח • מאמר 3

ביאור על הנ"ל

הסבר לנאמר לעיל

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com
הפרשה החסידית
/likuteitorah.com/he/torah-ohr/noach/3

1 **ביאור על הנ"ל**

ביאור על הדברים שלעיל.

2 **להבין הענין שתפלת הבעל עסק יהיה במדרגה גבוה כו'. צלה"ב** [צריך להבין] **ענין ירידת הנשמה שהיא הניצוץ אלקות בעוה"ז בגוף ונפש הבהמית להיות טרוד תמיד במחשבות ודאגות הפרנסה בהבלי עוה"ז.**

[עלינו] להבין את העניין [שנאמר לעיל], שתפילתו של בעל עסק תהיה במדרגה נעלית וכו'. יש להבין את עניין ירידת הנשמה, שהיא ניצוץ אלוקי, לעולם הזה, לתוך גוף ונפש הבהמית, כדי להיות טרודה תמיד במחשבות ובדאגות על הפרנסה, בהבלי העולם הזה.

וזהו ירידה גדולה. מההכרח לומר שירידה זו היא צורך עלי' [עליה]**. שלאחר שירדה ונתלבשה בגוף ונפש הבהמית תוכל לעלות למעלה מעלה ע"י אהבת בכל מאדך שהוא בלי גבול.**

זוהי ירידה גדולה. מוכרחים לומר שירידה זו היא לצורך עלייה: לאחר שהנשמה ירדה והתלבשה בגוף ובנפש הבהמית, היא יכולה לעלות מעלה מעלה באמצעות האהבה של "בכל מאדך" (בכל כוחך), שהיא ללא גבול.

כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] **טוב זה מלאך חיים מאד זה מה"מ** [מלאך המות] **כו' וזהו דוקא ע"י האהבה הבאה מנפש הבהמית**

כפי שאמרו חז"ל: "טוב זה מלאך חיים מאד זה מה"מ" וכו'. והדבר [מתרחש] דווקא באמצעות האהבה הבאה מנפש הבהמית.

כמו שאנו רואים למטה שכח הבהמה גדול מכח האדם כמו"כ [כמו כן] **למעלה ארז"ל** [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] **במקום שבע"ת** [שבעלי תשובה] **עומדין צדיקים כו'**

כשם שאנו רואים למטה שכוחה של בהמה גדול מכוחו של אדם, כך גם למעלה: חז"ל אמרו, "במקום שבע"ת עומדין צדיקים" [אינם יכולים לעמוד] וכו'.

והיינו מפני שבחי' בע"ת [בעלי תשובה] **הוא בחילא יתיר ובכח והתגברות גדול והיינו מפני שבחי' נפש הבהמית הוא מבחי' עולם התהו.**

כלומר, משום שמדרגת בעלי התשובה היא בחילא יתיר (בכוח רב יותר), ובעוצמה ובהתגברות גדולה; והדבר נובע מכך שמקורה של נפש הבהמית הוא בבחינת עולם התהו.

3 ואלה המלכים אשר מלכו וכו'. ובחי' התהו הוא למעלה מבחי' תקון כמ"ש אשר מלכו לפני מלך מלך לבנ"י [לבני ישראל] שהוא בחי' התיקון.

"ואלה המלכים אשר מלכו וכו'". בחינת התוהו גבוהה מבחינת התיקון, כפי שנאמר: "אשר מלכו לפני מלך מלך לבנ"י" — שהיא בחינת התיקון.

ולהבין כ"ז [כל זה] הנה איתא במדרש בתחלה עלה במחשבה לברוא את העולם במדה"ד [במדת הדין] ראה שאין העולם מתקיים שיתף מדה"ר [מדות הרחמים] כו'.

כדי להבין את כל זה, הרי נאמר במדרש: "בתחלה עלה במחשבה [של ה'] לברוא את העולם במדה"ד, ראה שאין העולם מתקיים [ולכן] שיתף [אליה] מדה"ר כו'".

ואין הפי' כמו שהעולם סוברין שמדה"ד [שמדת הדין] הוא בחי' צמצום ומניעת ההשפעה. כי הרי בחי' גבורה היא אחת ממדותיו ית'.

אין הכוונה כפי שרגילים לחשוב, שמידת הדין היא בחינת הצמצום ומניעת השפע. שהרי גבורה היא אחת ממידותיו ית',

כמ"ש (ד"ה [דברי הימים] א' כ"ט) לך ה' הגדולה והגבורה שהם עשר ספי' [ספירה / ספירות] דאצי' המחיי' [המחיים] ומהוים מאין ליש.

כפי שנאמר (ד"ה א' כ"ט): "לך ה' הגדולה והגבורה", שהן עשר הספירות דאצילות, המחיות ומהוות יש מאין.

ועוד הנה כתיב (דברים יב) כי הדם הוא הנפש שעיקר חיות האדם הוא הדם. ודם נמשך מבחי' גבורה מדה"ד [מדת הדין].

ועוד, הרי נאמר (דברים יב): "כי הדם הוא הנפש" — עיקר החיות של האדם הוא הדם. והדם נמשך מבחינת גבורה, מידת הדין.

אלא הפי' מדה"ד [מדת הדין] הוא בחי' גבורה לשון תגבורת שכח החיות מאור א"ס בא בהתגברות יותר מבחי' החסד שהוא נמשך למטה מטה

אלא פירוש מידת הדין הוא בחינת גבורה — לשון תגבורת: כוח החיות מאור אין סוף בא בתגבורת גדולה יותר מבבחינת חסד, הנמשך למטה מטה

אבל הוא בא בבחי' קרירות. משא"כ בחי' גבורה שבא החיות מאור א"ס בהתגברות רב למאוד.

אך הוא בא באופן של קרירות. לא כך בחינת גבורה, שבה החיות מאור אין סוף באה בתגבורת גדולה מאוד.

ע"כ ממילא כשבא בדרך השתלשלות למטה נעשה בחי' דין מי שאינו ראוי לקבל ההשפעה אינו יכול לקבל מפני שהחיות נמשך בהתגברות רב.

לכן, ממילא, כשהוא יורד בדרך השתלשלות, נעשה ממנו בחינת דין: מי שאינו ראוי לקבל את השפע אינו יכול לקבלו, מפני שהחיות נמשכת בתגבורת גדולה.

משא"כ בחי' חסד שבא החיות בקרירות יוכל למשוך ולהתפשט למטה מטה אבל בחי' גבורה הוא החיות בהתגברות בחי' ז' מלכים והוא עולם התהו שלכן נק' י"ס [י' ספירות] בעולם התהו בשם מלכים:

לא כך הוא בבחינת חסד, שבה החיות באה בקרירות, ולכן היא יכולה להימשך ולהתפשט מטה מטה. אבל בחינת גבורה היא חיות בעוצמה, בחינת "ז' מלכים", והיא עולם התהו; לכן נקראות עשר הספירות שבעולם התהו בשם "מלכים".

4 ועפ"י [ועל פי] הקבלה מבואר שבחי' התהו הוא רבוי האור ומיעוט כלים. ובחי' התקון הוא בהיפוך. פירוש רבוי אור שהאור והחיות בא בהתגברות רב

על פי הקבלה מוסבר שבחינת התהו היא ריבוי אור ומיעוט כלים, ואילו בחינת התיקון היא ההפך. "רבוי אור" פירושו שהאור והחיות באים בעוצמה רבה.

כי כל הי"ס [הי' ספירות] היו בתגבורת רב כמו בחי' חסד הי' [היה] מדת חסד בהתגברות רב וכן כל הי"ס [הי' ספירות] וגם

כל עשר הספירות היו בעוצמה רבה: למשל, בבחינת חסד, מידת החסד הייתה בעוצמה רבה, וכך גם כל עשר הספירות. וגם,

לכן לא היה התכללות המדות להיות כלול חו"ג [חסד וגבורה] מפני שכל בחי' ומדה היה בכח והתגברות רב.

לכן לא הייתה התכללות של המידות [כך שכל אחת] תהיה כלולה מחסד ומגבורה, מפני שכל בחינה ומידה היו בכוח ובהתגברות רבה.

לכן לא היה יכול להתכלל עם הפוכו והיה כל מדה בפני עצמה וזהו שראה שאין העולם מתקיים

לכן כל מידה לא הייתה יכולה להתכלל עם היפוכה, וכל מידה עמדה בפני עצמה. וזהו [פירוש] "שאין העולם מתקיים",

כי מזה אינו יכול להיות תקון עולם ולצורך תקון עולם הוצרך להיות בחי' תיקון היינו בחי' קוין התכללות המדות זה בזה

כי מכך לא יכול להיות תיקון העולם, ולצורך תיקון העולם היה צורך בבחינת התיקון, כלומר בבחינת "קוין" — התכללות המידות זו בזו.

והוא בחי' רבוי כלים ומיעוט האור שהאור וחיות אינו בא בהתגברות רק בחי' חסד בקרירות ולזה יוכל להיות התכללות חו"ג [חסד וגבורה] **שני הפכים**

וזוהי בחינת ריבוי כלים ומיעוט האור: האור והחיות אינם באים בהתגברות, אלא [בבחינת] חסד, בקרירות; ולפיכך יכולה להיות התכללות של חסד וגבורה, שני הפכים.

וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] (בפ"ה דאבות) **להודיע כמה ארך אפים לפניו שכל הדורות היו מכעיסין ובאין עד שבא אברהם אבינו כו'.**

וכמאמר רז"ל (בפרק ה' דאבות): "להודיע כמה ארך אפים לפניו שכל הדורות היו מכעיסין ובאין עד שבא אברהם אבינו כו'".

שמחמת שאין המדה בא בהתגברות נמשך להיות א"א וסבלנות. ואדרבה יכול להיות שני הפכים בתכלית

מפני שהמידה אינה באה בהתגברות, נמשכים מכך ארך אפיים וסבלנות. ואדרבה, יכולים להיות שני הפכים גמורים [יחד],

כמו שמצינו בבנין בהמ"ק [בית המקדש] **שהיתה השמחה גדולה עד מאד כשאמר שלמה שיר השירים שלא היתה מיום בריאת העולם.**

כפי שמצאנו בבניין בית המקדש: השמחה הייתה גדולה עד מאוד כאשר אמר שלמה את שיר השירים — [שמחה] שכמותה לא הייתה מאז בריאת העולם.

וכמ"ש (מלכים א ח) **כי מלא כבוד ה' את בית ה'. שבא האש מלמעלה היינו בחי' גילוי השכינה למטה**

וכמו שכתוב (מלכים א' ח'): "כי מלא כבוד ה' את בית ה'". האש באה מלמעלה, כלומר, בחינת גילוי השכינה למטה.

נמצא שהי' [שהיה] השמחה רבה מאד ועל אותו הפרק נאמר (ירמיה לב) כי על אפי ועל חמתי היתה לי העיר הזאת למן היום אשר בנו אותה.

נמצא שהשמחה הייתה רבה מאוד, ועל אותו הזמן נאמר (ירמיהו ל"ב): "כי על אפי ועל חמתי היתה לי העיר הזאת למן היום אשר בנו אותה".

ממה שלקח בת פרעה כו'. נמצא שהיו ב' הפכים יחד בעת ובזמן אחד והיינו ע"י ששיתף מדת הרחמים ונעשה

משום שלקח את בת פרעה וכו'. נמצא ששני הפכים התקיימו יחד בזמן אחד וברגע אחד. וזה משום שה' שיתף את מידת הרחמים, וכך נעשה

עולם התקון יכול להיות התכללות המדות זב"ז [זה בזה] שמאחר שאין המדה והתגלותה הולך ברבוי ובתגבורת האור א"כ הכלי היתה יכולה להכיל גם ב' הבחי' יחד.

עולם התיקון, [שבו] יכולה להיות התכללות של המידות זו בזו: מאחר שהמידה וההתגלות שלה אינן באות בריבוי ובעוצמת אור, הכלי יכול אפוא להכיל את שתי הבחינות יחד.

5 **והנה נשמת האדם הוא מבחי' אצילות עולם התקון ולכן הנשמה כלולה מכל המדות כמבואר בתניא**

כעת, נשמת האדם היא מבחינת עולם האצילות, עולם התיקון; לכן היא כוללת את כל המידות, כפי שמוסבר בתניא.

משא"כ המלאכים שרשם מבחי' עולם התהו מחנה מיכאל מחנה גבריאל כל א' קו בפ"ע [בפני עצמו]. מחנה מיכאל הוא רק בחי' אהבה בהתגברות מאד.

לא כך אצל המלאכים, ששורשם מבחינת עולם התוהו: מחנה מיכאל ומחנה גבריאל — כל אחד מהם הוא קו בפני עצמו. מחנה מיכאל הוא רק בחינת אהבה, בעוצמה רבה מאוד.

ומחנה גבריאל הוא רק בחי' יראה בהתגברות רב שר של מים שר של אש. ומזה נמשך בחי' מרכבה פני אריה אל הימין פני שור וכו'.

ומחנה גבריאל הוא רק בחינת יראה, בעוצמה רבה: שר המים, שר האש. ומכך נמשכת בחינת המרכבה: "פני אריה אל הימין", "פני שור" וכו'.

6 **והנה בנשמת האדם ארז"ל** [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] **ג' שותפין באדם הקב"ה נותן בו נשמה. וחיות נפש הבהמות ועופות הם מבחי' פני ארי** [אריה] **פני שור כו'**

ובעניין נשמת האדם, אמרו חז"ל: "ג' שותפין באדם הקב"ה נותן בו נשמה". ואילו חיותה של נפש הבהמות והעופות נובעת מבחינת "פני ארי' פני שור כו'",

ומקורם מעולם התהו ולזה נאמר על האדם אחור וקדם צרתני שמצד בחי' התקון בהשתלשלות בחי' אדם הוא במדרגה גבוה יותר.

ומקורם מעולם התהו [העולם שקדם לעולם התיקון]. לכן נאמר על האדם: "אחור וקדם צרתני"; מבחינת התיקון [העולם המתוקן], במסגרת ההשתלשלות [סדר ירידת העולמות], דרגתו של האדם גבוהה יותר.

שבחי' הבהמות נפלו למטה מטה מאד מאד משא"כ במקורם הם במדרגה גבוה יותר שהם מבחי' עולם התהו לפני מלך מלך כו' כנודע.

הבהמות נפלו למטה מטה, למקום נמוך מאוד, ואילו במקורן הן בדרגה גבוהה יותר, שכן הן מבחינת עולם התהו, "לפני מלך מלך" וכו', כידוע.

7 **ואי לזאת האהבה הבאה מצד נפש הבהמית הוא למעלה מעלה בחי' בכל מאדך שלמעלה מהכלי מפני שהוא בחילא יתיר שבאה בהתגברות רב ששרש נפש הבהמית הוא מבחי' התהו כנ"ל.**

אם כן, האהבה שמקורה בנפש הבהמית נעלית מעלה מעלה, בבחינת "בכל מאדך", שהיא למעלה מן הכלי, משום שהיא בחילא יתיר (bechila yatir) [בכוח יתר], ובאה בהתגברות רבה; שכן שורש נפש הבהמית הוא מבחינת תהו (Tohu) [עולם התוהו], כפי [שהוסבר] לעיל.

רק שנפלה בשבה"כ [בשבירת הכלים] **למטה מטה מאד בעבודה גשמית להיות נפרדים אבל כשנברר ועולה למעלה בתפלה אזי הוא בהתגברות רב אהבת בכל מאדך**

אלא שהיא נפלה בשבירת הכלים מטה מטה מאוד, אל העבודה הגשמית, כדי להיות נפרדים [ישויות נפרדות]; אך כאשר היא מתבררת ועולה בתפילה, היא באה אז בהתגברות רבה: האהבה של "בכל מאדך".

וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] **והאי דלא אמינא לך באורתא דלא אכלי בישרא דתורא כו' נמצא שמאכל הבשר נותן כח ותוספ' מוחין באדם וכמ"ש ויין ישמח לבב אנוש.**

וכמאמר רז"ל: "והאי דלא אמינא לך באורתא דלא אכלי בישרא דתורא כו'". נמצא שאכילת בשר מעניקה לאדם כוח ותוספת מוחין; וכמו שכתוב: "ויין ישמח לבב אנוש".

8 **ועכ"ז** [ועם כל זה] **למטה האדם במדרגה גבוה יותר מהם ואין ערוך כו' אבל בשרשם הם למעלה מבחי' האדם שהם מעולם התהו. ועפ"י** [ועל פי] **הקבלה נק' יתרון האור מתוך החשך דוקא.**

ואף על פי כן, למטה האדם נמצא במדרגה גבוהה מהם, ואין ערוך וכו'; אולם בשורשם הם למעלה מבחינת האדם, שכן הם מעולם התוהו (Tohu). על פי הקבלה, הדבר נקרא דווקא "יתרון האור מתוך החשך".

והיינו ע"י ההתבוננות בתפלה איך שטרוד כל היום ורודף אחר פרנסתו מזון ולחם שחיותן הוא מהמזלות

כלומר, באמצעות התבוננות בתפילה: כיצד הוא טרוד כל היום ורודף אחר פרנסתו, אחר מזון ולחם, שחיותם היא מהמזלות (mazalos),

כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] **אין לך עשב למטה שאין לו מזל כו' והמזלות נמשכים מבחי' הע' [השבעים] שרים והשרים מקבלים משמרי האופנים והאופנים מקבלים מבחי' מלכות כמ"ש מלכותך מכ"ע** [מלכות כל עולמים].

כמאמר חז"ל: "אין לך עשב למטה שאין לו מזל" וכו'. והמזלות נמשכים מבחינת שבעים השרים, והשרים מקבלים משומרי האופנים (Ofanim, סוג של מלאכים), והאופנים מקבלים מבחינת מלכות, כמו שכתוב "מלכותך מכ"ע".

אבל לגבי מהותו ועצמותו אין ערוך שהוא רק בחי' זיו והארה בלבד וזהו ענין מאמר ר' [רבי] עקיבא אם לעוברי רצונו כך לעושי רצונו עאכו"כ [על אחת כמה וכמה].

אבל ביחס למהותו ועצמותו אין ערוך, שהרי היא רק בחינת זיו והארה בלבד. וזהו עניינו של מאמר רבי עקיבא: "אם לעוברי רצונו כך לעושי רצונו עאכו"כ".

ששם הוא התענוג עד אין קץ וכמ"ש הודו על ארץ ושמים שבחי' ארץ ושמים ממלא וסובב הם רק בחי' הוד וזיו משא"כ לבני ישראל עם קרובו לבחי' מהותו ועצמותו ית'.

ששם התענוג הוא עד אין קץ. וכמו שכתוב "הודו על ארץ ושמים": בחינת ארץ ושמים — [האור] הממלא [את כל העולמות] ו[האור] המקיף [אותם] (ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין) — היא רק בחינת הוד וזיו; אך לא כך לגבי "לבני ישראל עם קרובו", [הקרובים] לבחינת מהותו ועצמותו יתברך.

מזה תתלהב נפשו בהתגברות בחילא יתיר בתשוקה וחפיצה לדבקה בו ית' וכמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי כו'.

מכאן תתלהב נפשו בעוצמה רבה יותר — בחילא יתיר (bechila yatir; בכוח רב יותר) — בתשוקה וברצון להידבק בו יתברך. וכמו שכתוב "מי לי בשמים ועמך לא חפצתי" וכו'.

9 וזהו ברוך אתה מלך העולם אשר קדשנו במצותיו כו' שמה שנשפע ונמשך למטה להיות ממלא וסובב הוא בחי' מלך העולם ומלכותו בכל משלה.

וזהו [פירוש] "ברוך אתה מלך העולם אשר קדשנו במצותיו כו'": מה שנשפע ונמשך למטה כדי להיות [האור] שממלא ו[האור] שסובב [את כל העולמות] (ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין), הוא בחינת "מלך העולם" ו"ומלכותו בכל משלה".

אבל אהבת ותשוקת נש"י [נשמות ישראל] לדבקה בו ית' במהותו ועצמותו אשר קדשנו אשר הוא בחי' תענוג העליון עד אין קץ לשון באשרי כו'. קדשנו במצותיו כו' שע"י המצות הם ממשיכים מענג העליון כמו טלית וכו'.

אבל אהבתן וכיסופיהן של נשמות ישראל להידבק בו ית' במהותו ועצמותו היא בחינת "אשר קדשנו"; שהרי "אשר" (אַשֶׁר) הוא בחינת התענוג העליון שאין לו קץ, ביטוי [כמו] "באשרי" (בְּאָשְׁרִי) וכו'. "קדשנו במצותיו כו'" — שבאמצעות המצוות ממשיכים מן התענוג העליון, כגון טלית (טַלִּית) וכו'.

10 וזהו כי מי נח זאת לי כי שעבוד הפרנסה כנז"ל [כנזכר לעיל] הוא בחי' מי נח כמו שהי' [שהיה] במבול שאין הפי' שהי' [שהיה] המבול להעביר הרשעים מן העולם.

וזוהי [הכוונה] ב"כי מי נח זאת לי": שעבוד הפרנסה, כנזכר לעיל, הוא בחינת "מי נח", כפי שהיה במבול. שכן אין הכוונה שהמבול נועד לסלק את הרשעים מן העולם,

כי לזה לא הי' [היה] נצרך המבול מים כי ברגע אחת הי' [היה] נעשה.

שהרי לשם כך לא היה צורך במבול של מים, שכן אפשר היה לעשות זאת ברגע אחד.

11 וכמ"ש בפרעה ותכחד כו'. רק המבול הי' [היה] כדי לטהר העולם כי בתחלה ותמלא הארץ חמס כו'.

וכפי שנאמר אצל פרעה: "ותכחד" וכו'. אלא שהמבול בא כדי לטהר את העולם, שכן בתחילה "ותמלא הארץ חמס" וכו'.

שהם המשיכו קליפות כו'. שלזה הי' [היה] צריך לטהר העולם ע"י בחי' מים המטהרים והוא בחי' גשם גבורות גשמים שהוא מבחי' התהו שכשנמשך הגשמים בסדר והדרג' [והדרגה] הוא בחי' חסד ומצמיח זרעים כו'.

שכן הם המשיכו קליפות וכו'. לכן היה צורך לטהר את העולם באמצעות בחינת מים המטהרים; וזוהי בחינת הגשם, "גבורות גשמים", שמקורה בבחינת תהו. כאשר הגשמים יורדים בסדר ובהדרגה, זוהי בחינת חסד, והם מצמיחים זרעים וכו'.

משא"כ המבול שהיו יורדים בגבורה היינו בהתגברות רב ובכח גדול שהוא מבחי' עולם התהו חסד דתהו לטהר הארץ הוצרך להיות הארה מבחי' עולם התהו שלמעלה מבחי' תקון רק שהי' [שהיה] הארה רבה ועצומה בהתגברות רב מבחי' התהו.

אבל לא כך היה במבול: מימיו ירדו בגבורה, כלומר בעוצמה רבה ובכוח גדול, שמקורם בבחינת עולם התהו — חסד דתהו. כדי לטהר את הארץ נדרשה הארה מבחינת עולם התהו, שלמעלה מבחינת תיקון; אלא שהייתה זו הארה רבה ועצומה, בעוצמה רבה, מבחינת התהו.

12 ולזה וימח את כל היקום שלא היו ראוים לקבל. וזהו ויכסו ההרים חמש עשרה אמה כו'

לכן "וימח את כל היקום", משום שלא היו ראויים לקבל [אותו]. וזהו [הפירוש של] "ויכסו ההרים חמש עשרה אמה" וכו'.

פי' הרים הוא בחי' תקון התכללות המדות כאברהם שקראו הר כו'. והטרדות ומחשבות עוה"ז מנפש הבהמית הם ג"כ מבחי' עולם התהו ונק' מי נח כו':

"הרים" פירושם בחינת תקון, התכללות המדות, כמו [במקרה של] אברהם, שקרא לו "הר" וכו'. גם הטרדות והמחשבות של העולם הזה, [שבאות] מן הנפש הבהמית, הן מבחינת עולם התהו, ונקראות "מי נח" וכו'.

13 וזהו ויאמר ה' לנח בא אתה וכל ביתך אל התבה. תבה הוא בחי' צירופי אותיות

וזה [פירוש] "ויאמר ה' לנח בא אתה וכל ביתך אל התבה". התבה (teivah) היא בחינת צירופי אותיות,

כי נח הוא בחי' שבת כתרגומו וישבת ונח כו'. ואין הפי' שביתה בעצם רק כאדם ששובת ממלאכתו.

שכן נח הוא בחינת שבת, כפי שהתרגום [מתרגם] את "וישבת" (vayishbos) ל"ונח" (venach) וכו'. אך אין הכוונה לשביתה בעצם, אלא לשביתה כמו אצל אדם ששובת ממלאכתו.

14 וכמ"ש ונוח בחמשה עשר כו' שביתה אחר מלחמה כו' בחי' נח נייחא דרוחא ויש ב' בחינות נח ב' בחי' שבת שבת תתאה ושבת עלאה יום שכולו שבת. ובחי' תפלה נק' ג"כ בחי' נח בחי' שבת.

וכמו שנאמר: "ונוח בחמשה עשר" וכו' — שביתה לאחר מלחמה וכו'; זו בחינת נח, נייחא דרוחא (מנוחת הרוח). יש שתי בחינות של נח, שתי בחינות של שבת: שבת תחתונה ושבת עליונה, "יום שכולו שבת". גם תפילה נקראת בחינת נח, בחינת שבת.

15 **וכל תפלות החול מתעלים בשבת כי בשבת הוא עליות העולמות שכל ששת ימי המעשה הוא בירורי רפ"ח נצוצין בחי' מל' שיורדת בבי"ע ורגלי' [ורגליה] יורדות כו'. ויש בזה עתים שונים כמו חצות לילה.**

כל תפילות ימי החול מתעלות בשבת, שכן בשבת מתרחשת עליית העולמות. ששת ימי המעשה כולם הם בירורי רפ"ח הניצוצות, בחינת מלכות, שיורדת אל [העולמות של] בריאה, יצירה ועשיה, "ורגלי' יורדות כו'". ויש בזה זמנים שונים, כגון חצות הלילה.

16 **וכל ו' ימי המעשה הוא בחי' השפעות ויאמר אלקים יהי אור כו' יהי רקיע. ובשבת מתעלים בי"ע בבחי' אצי' בחי' תקון**

כל ששת ימי המעשה הם בחינת ההשפעות של "ויאמר אלקים יהי אור" וכו', "יהי רקיע". ובשבת עולים בריאה, יצירה ועשיה לבחינת אצילות, בחינת התיקון,

כי איהו וחיוהי חד [איהו] וגרמוהי חד פי' חיוהי אורות וגרמוהי כלים הכל חד בהון

שכן "איהו וחיוהי חד [איהו] וגרמוהי חד"; כלומר, חיוהי (חיותו) הם האורות, וגרמוהי (כליו) הם הכלים; הכול אחד בהם.

וכמ"ש לך ה' הגדולה והגבורה שבבחי' אצי' בחי' גדולה וגבורה הם בבחי' לך ומיוחדים בתכלית בחי' תקון.

וכמו שכתוב, "לך ה' הגדולה והגבורה": בבחינת אצילות, בחינות הגדולה והגבורה הן בבחינת "לך", והן מאוחדות בתכלית; זו בחינת התיקון.

17 **וכמו"כ [וכמו כן] בתפלה ג"כ כל המעשה אשר יעשה בכל יום במזון או אפי' [אפילו] ת"ת [תלמוד תורה] מתעלה בתפלה ע"י אהבת בכל מאדך.**

כך גם בתפילה: כל מה שאדם עושה מדי יום, בענייני אכילה או אפילו בלימוד תורה, מתעלה בתפילה באמצעות האהבה של "בכל מאדך".

וזהו שבת תתאה שמתעלים בי"ע בבחי' אצי'. אך לע"ל [לעתיד לבוא] יהיה יום שכולו שבת פי' שיתעלה בחי' אצי' למעלה מעלה ולא

וזו השבת התחתונה, שבה עולים עולמות הבריאה, היצירה והעשייה לבחינת אצילות. אבל לעתיד לבוא יהיה "יום שכולו שבת", כלומר, בחינת אצילות תתעלה מעלה מעלה, ולא

כמו עתה שאחר שבת נצרך להיות חול היינו שבחי' אצי' מברר בי"ע ולע"ל [ולעתיד לבוא] יתעלה בחי' אצי' ולא יהי' [יהיה] נצרך עוד לברר בי"ע

כמו עכשיו, כשאחרי שבת צריך לבוא יום חול, כלומר, בחינת אצילות מבררת את עולמות הבריאה, היצירה והעשייה; אבל לעתיד לבוא בחינת אצילות תתעלה, ולא יהיה עוד צורך לברר את עולמות הבריאה, היצירה והעשייה,

כי רוח הטומאה אעביר ויבולע המות כו' אשת חיל עט"ב [עטרת בעלה] ונקבה תסובב גבר וכמבואר במ"א ודי"ל [ודי למבין]:

מפני ש"רוח הטומאה אעביר" ו"ויבולע המות" וכו'; "אשת חיל עט"ב ונקבה תסובב גבר", כפי שמבואר במקום אחר; ודבר זה יספיק למבין.

18 וזהו פי' הפסוק מים רבים הם טרדות עוה"ז שהם מבחי' עולם התהו ונהרות הם המחשבות שנמשכו כמי נהר דניידי ואזלי

וזהו פירוש הפסוק: "מים רבים" הם טרדות העולם הזה, שמקורן בבחינת עולם התהו; "ונהרות" הם המחשבות, הנמשכות כמי נהר הנעים והולכים,

כי בבחי' התהו יש ג"כ בי' בחי' מים ונהרות לא יוכלו לכבות את האהבה הבאה מכח נפש האלקית בהתגברות ועמך לא חפצתי וכו':

כי גם בבחינת התהו יש שתי בחינות, מים ונהרות; [ובכל זאת הם] "לא יוכלו לכבות את האהבה" הבאה מכוחה של נפש האלקית בעוצמה: "ועמך לא חפצתי" וכו'.

19 אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו לו. פי' ביתו הוא בחי' חכ' [חכמה] בחכמה יבנה בית.

"אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו לו". פירוש: "ביתו" הוא בחינת חכמה, [כמו שנאמר:] "בחכמה יבנה בית".

הון ביתו הוא פנימיות כמ"ש בדעת חדרים ימלאו כל הון יקר ונעים והוא בחינת טעמי התורה והוא בחינת ג"ע [גן עדן] העליון ותחתון ואורייתא מחכמה נפקת.

"הון ביתו" הוא פנימיות, כפי שנאמר: "בדעת חדרים ימלאו כל הון יקר ונעים"; וזו בחינת טעמי התורה, וזו בחינת גן עדן העליון והתחתון; וכן נאמר: "ואורייתא מחכמה נפקת".

20 ואם יתן איש בחי' איש מלחמה שלהיות בחינת חכמה להיות נהנין מזיו השכינה בבחי' השגה הוא רק בחי' זיו והארה בלבד והוא

"ואם יתן איש" — בחינת "איש מלחמה": שהרי [היכולת] להיות בבחינת חכמה, להתענג מזיו השכינה (הנוכחות האלוקית) בדרך של השגה, היא רק בחינת זיו והארה בלבד; והוא

ע"י בחי' איש מלחמה הוא רבוי הצמצומים עד שיוכל להיות בחינת חכמה זיו השכינה אבל בחי' אהבה הנ"ל ועמך לא חפצתי כו'.

באמצעות בחינת "איש מלחמה", שהיא ריבוי הצמצומים, עד שתיתכן בחינת חכמה, זיו השכינה. אבל בחינת האהבה שהוזכרה לעיל [היא] "ועמך לא חפצתי כו":

שלא ע"מ [על מנת] לקבל פרס היינו עוה"ב [עולם הבא] ג"ע [גן עדן] העליון וכו' כ"א ועמך למהותו ועצמותו יתי' אליו ולא למדותיו.

לא לשם קבלת פרס, כלומר העולם הבא, גן עדן העליון וכו', אלא "ועמך" — למהותו ולעצמותו יתי', "אליו ולא למדותיו".

21 ואיך יוכל למשוך בחי' מהותו ועצמותו. הוא ע"י המצות כי תרי"ג מצות דאורייתא וז' מצות דרבנן הם תר"ך עמודי אור גימט' [גימטריא] כתר.

וכיצד אפשר להמשיך את בחינת מהותו ועצמותו? הדבר נעשה באמצעות המצוות: 613 מצוות התורה ושבע מצוות דרבנן הן 620 עמודי אור, כמניין כתר.

שכמו שהעמוד הוא מלמעלה למטה כמו"כ [כמו כן] המצות הם מבחי' גלגלתא בחי' כתר הממוצע בין מאציל לנאצלי' [לנאצלים] כי איך יכול למשוך ממהותו ועצמותו יתי' למטה הוא ע"י המצות רמ"ח אברין דמלכא

כשם שעמוד נמשך מלמעלה למטה, כך גם המצוות הן מבחינת גלגלתא, בחינת כתר, הבחינה המתווכת בין המאציל לנאצלים. כיצד אפשר להמשיך למטה ממהותו ועצמותו יתברך? באמצעות המצוות, "רמ"ח אברין דמלכא",

וכמ"ש וימינו תחבקני כמשל החובק את האדם מחמת אהבת פנימיותו שהוא חכם ביותר וכדומה רק שאינו יכול לתפוס אותו כ"א

וכמו שנאמר "וימינו תחבקני" — כמשל אדם המחבק אדם אחר מתוך אהבה לפנימיותו, משום שהוא חכם ביותר וכדומה; אלא שאינו יכול לתפוס אותו אלא

ע"י הגוף ואבריו כמו כן כביכול ע"י המצות רמ"ח פקודין יכולים להמשיך מהו"ע [מהותו ועצמותו] **שהם רצונו ית'.**

באמצעות הגוף ואיבריו. כך גם, כביכול, באמצעות המצוות, 248 הציוויים, אפשר להמשיך את מהותו ועצמותו, שכן הן רצונו יתברך.

22 **וזהו לאשתאבא בגופא דמלכא הוא בחי' המצות וזהו שאנו אומרים בק"ש** [בקריאת שמע] **שמע ישראל הוי"ה אלקינו יחוד או"א** [אבא ואימא] **תרין ריעין כו' ה' אחד יחוד זו"נ** [זעיר אנפין ונוקבא].

וזהו [המשמעות של] **"לאשתאבא בגופא דמלכא": זו בחינת המצוות. וזהו שאנו אומרים בקריאת שמע: "שמע ישראל הוי' אלקינו" — "יחוד אבא ואמא (חכמה ובינה), "תרין ריעין כו'"; "ה' אחד" — "יחוד ז"א (המדות) ונוקבא (הבחינה הנשית / מלכות).**

בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] **יחודא תתאה וזהו הכל בחי' יחוד היינו כשנמשך למטה והיו לאחדים משא"כ מעשה המצות והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום.**

"בשכמל"ו" — יחודא תתאה. וכל אלה הם בחינת "יחוד, כלומר, כאשר הדבר נמשך למטה והם נעשים לאחד. לא כך הוא במעשה המצוות: "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום".

אנכי הוא בחי' כתר ע"י ודברת בם כי בחי' הדבור בתורה הוא ג"כ מ"ע [מצות עשה].

אנכי הוא בחינת כתר, על ידי "ודברת בם"; שכן גם הדיבור בתורה הוא מצות עשה.

23 **וזהו אם יתן איש את כל הון ביתו בחינת ג"ע** [גן עדן] **העליון ותחתון בחי' חכמה טעמי התורה בוז יבוזו לו**

וזהו [פירוש] **"אם יתן איש את כל הון ביתו" — בחינת גן עדן העליון והתחתון, בחינת חכמה, טעמי התורה — "בוז יבוזו לו",**

שהוא רק בחי' זיו והארה בלבד אבל באהבה ועמך לא חפצתי כו'. שהוא אליו ולא למדותיו למהותו ועצמותו ית':

שכן אין זה אלא בחינת זיו והארה בלבד; אבל באהבה נאמר "ועמך לא חפצתי" וכו', והכוונה היא אליו ולא למדותיו, אלא למהותו ועצמותו ית'.

24 וזהו אחות לנו קטנה. פי' כי עתה נקרא זה דודי כו' אבל כשמתעלה למעלה מעלה ע"י המצות במהותו ועצמותו נק' אחותי לשון ולא מאחין איחוי אלכסנדרי.

וזהו [פירוש] "אחות לנו קטנה". כלומר, כעת היא נקראת "זה דודי" וכו'; אך כאשר היא מתעלה מעלה מעלה באמצעות המצוות, אל מהותו ועצמותו, היא נקראת "אחותי", מונח [כמו בביטוי] "ולא מאחין" [מחברים] ו"איחוי אלכסנדרי" [חיבור אלכסנדרי].

שהיו לאחדים ממש אשת חיל עט"ב [עטרת בעלה] ושם נק' בחי' קטנה נקודה חדא. כי כשמקבלת מבחינת חכמה נק' רבה אמונתך

שהרי הם נעשים לאחד ממש, "אשת חיל עט"ב"; ושם היא נקראת "קטנה", נקודה אחת. כי כאשר היא מקבלת מבחינת חכמה, [היא] נקראת "רבה אמונתך",

וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אימתי גדול כשהוא בעיר אלקינו היינו שיש השפעות והמשכות רבים משא"כ כשיתעלה בחי' מל' למעלה מעלה להיות עט"ב [עטרת בעלה] אז היא בחי' נקודה חדא

וכמאמר חז"ל: "אימתי גדול כשהוא בעיר אלקינו", כלומר, כשיש השפעות והמשכות רבות; לא כן כאשר בחינת מלכות תתעלה מעלה מעלה ותהיה "עט"ב" — אז היא בחינת נקודה אחת.

(וע' ברע"מ [ברעיא מהימנא] פ' תרומה דף קנ"ח ע"א ואיהי עטרה על רישיה מסטרא דסגולתא) וכידוע שנקודה אחת עליונה כולל כל בחי' התחתונה כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] רגלי החיות כנגד כולם שוקי החיות כו':

(ועיין ברעיא מהימנא, פרשת תרומה, דף קנ"ח ע"א: "ואיהי עטרה על רישיה מסטרא דסגולתא".) וכידוע, נקודה אחת עליונה כוללת את כל הבחינות התחתונות, כמאמר חז"ל: "רגלי החיות כנגד כולם שוקי החיות כו'".

25 ושדים אין לה. פי' שעתה נמשך ונשפע למטה בהיכלות דבי"ע ומלכותו בכל משלה משא"כ למעלה איידי דטריד למיבלע לא פליט אינו נמשך ונשפע כלל:

"ושדים אין לה". כלומר, כעת [השפע] נמשך ומושפע למטה, להיכלות בריאה, יצירה ועשיה, "ומלכותו בכל משלה"; אך לא כך למעלה: "איידי דטריד למיבלע לא פליט" — הוא אינו נמשך ומושפע כלל.

26 מה נעשה לאחותינו ביום שידובר בה פי' כי למטה וידבר ה' כו' דבר מלך שלטון

"מה נעשה לאחותינו ביום שידובר בה?" פירושו: למטה, [הרי זה] "וידבר ה' כו' דבר מלך שלטון".

היינו שבחי' הדבור פרצוף בפ"ע [בפני עצמו] **מנהיג וממשיך לזולתו משא"כ למעלה שידובר בה בחי' נפעל שהדבור אינו בפ"ע** [בפני עצמו] **רק בה שאינו נמשך למטה:**

כלומר, בחינת הדיבור היא פרצוף (partzuf) בפני עצמו, שמנהיג וממשיך לזולתו; לא כן למעלה, "שידובר בה" — בחינה נפעלת, שבה הדיבור אינו בפני עצמו אלא רק "בה", שכן אינו נמשך למטה.

LikuteiTorah.com
הפרשה החסידית

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY-NC 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. בתי כנסת, מוסדות חינוך ומפעלים ללא כוונת רווח רשאים להעתיק, להדפיס ולהפיץ אותה בחופשיות, ולבקש תרומות לכיסוי עלות ההדפסה; אסור למכור אותה לעולם. יש לציין את הוצאת קה"ת ואת likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). למה ללמוד, וברכות הרבי: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

מיזם חינמי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך likuteitorah.com/he/torah-ohr/noach/3/

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק